

Sprawa kopalni Turów: arogancja, brak strategii, kompetencji, rozwagi i umiejętności kompromisu

1. Skarga Czech na Polskę oraz decyzja Trybunału Sprawiedliwości nakazująca zaprzestanie wydobycia węgla brunatnego w kopalni Turów nie spadła jak grom z jasnego nieba. Problem narastał od lat, był sygnalizowany ze strony czeskiej, która domagała się pokrycia części kosztów przeciwdziałania niekorzystnym skutkom hydrologicznym powodowanym przez kopalnię i elektrownię w Turowie. Polsce zabrakło gotowości do uzgodnienia satysfakcjonującego obie strony stanowiska. Zignorowano stanowisko Komisji Europejskiej, która uznała, że Polska nie przeprowadziła oceny wpływu elektrowni na środowisko i naruszyła w ten sposób unijne prawo. Dało to Czechom okazję do zaskarżenia Polski w lutym 2021 roku.

2. Polska już kilkakrotnie zapłaciła wysoką cenę za arogancję, brak kompetencji władz publicznych i egoizm lokalny prowadzący do niszczenia środowiska naturalnego. Bezmyślnej decyzji budowania drogi na wiaduktach przez rozlewiska Rospudy położył kres dopiero wyrok unijnego Trybunału Sprawiedliwości. Podobnie było z równie bezmyślną i szczególnie szkodliwą wycinką Puszczy Białowieskiej. W tej drugiej sprawie dopiero groźba wysokich kar finansowych ze strony Trybunału Sprawiedliwości ograniczyła sobiepaństwo polityków.

3. Chodzi nie tylko o straty czysto finansowe - koszty wynikłe z bezprawnych i bezmyślnych decyzji w sprawie Rospudy musiały iść w miliony złotych, choćby ze względu na odszkodowania dla przedsiębiorstw za przeprowadzone niepotrzebnie prace. Przesłanki władz publicznych przeciw ochronie środowiska spotykają się ze szczególnie negatywną oceną na arenie międzynarodowej. Uszczerbek wizerunkowy jakiego doznała Polska wskutek bezprecedensowej wycinki unikatowej w skali Europy Puszczy Białowieskiej jest trudny do oszacowania i jeszcze trudniejszy do naprawy.

4. Sprawa kopalni Turów kumuluje w sobie charakterystyczne cechy działania władz PiS: brak reakcji na poważne sygnały od sąsiada, odmowa rozmów, dostępu do informacji, pochopne podejmowanie decyzji w ostatnim momencie. Sytuację pogarsza brak strategii w sprawach klimatu i polityki energetycznej oraz niezrozumiałe lawirowanie wokół europejskiego Zielonego Ładu. Władze przemilczają, że Polska jest jednym z głównych trucicieli środowiska naturalnego w Europie oraz że odbija się to przede wszystkim na zdrowiu i życiu polskich obywateli

5. Obowiązkiem rządu polskiego jest natychmiastowe podjęcie rzeczowego dialogu z Pragą, aby stworzyć wystarczające przesłanki dla zniesienia nakazu TSUE. Zamiast tego władze PiS i związane z nimi media odpowiadają potokiem pogróżek, inwektyw, zapowiedzi podjęcia środków retorsyjnych i nierespektowania orzeczenia TSUE.

6. Postanowienie Trybunału Sprawiedliwości nakazujące wstrzymanie wydobycia w kopalni Turów jest ważnym i dotkliwym sygnałem. Nie kończy sprawy. Droga do negocjacji jest otwarta. Znalezienie wyważonego rozwiązania jest możliwe i konieczne. Wymaga rozwagi, fachowości, strategii klimatycznej, polityki energetycznej, przestrzegania własnego i unijnego prawa oraz umiejętności kompromisu. Niestety, tego władza PiS nie potrafi.

Podpis:

Konferencja Ambasadorów RP

i **'Konferencja Ambasadorów RP'** to grupa byłych przedstawicieli RP, której celem jest analiza polityki zagranicznej, wskazywanie pojawiających się zagrożeń dla Polski i sporządzanie rekomendacji. Chcemy dotrzeć do szerokiej opinii publicznej. Łączy nas wspólna praca i doświadczenie w kształtowaniu pozycji Polski jako nowoczesnego państwa Europy, znaczącego członka Wspólnoty Transatlantyckiej. Jesteśmy przekonani, że polityka zagraniczna powinna reprezentować interesy Polski a nie partii rządzącej. Nasza strona: ambasadorowie.org